

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ECdo/234/2013
Identifikačné číslo spisu:	6304115746
Dátum vydania rozhodnutia:	11.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6304115746.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Pal'ko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej N. C., naposledy bytom v V., zomrelej dňa XX. apríla XXXX, o vymoženie 475,23 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 11 Er 1666/2004, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. augusta 2012 sp.zn. 13CoE 80/2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. augusta 2012 sp.zn. 13CoE 80/2012, a uznesenie Okresného súdu Zvolen z 12. januára 2011 č.k.11Er 1666/2004-15 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Zvolen na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Zvolen dňa 18. júna 2004 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 21.marca 2004 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom pod sp.zn. N 1540/2004, NZ 24543/2004.

Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením z 12. januára 2011 č.k. 11 Er 1666/2004-15 exekúciu vyhlásil za neprípustnú podľa § 57 ods.1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a zastavil ju. Svoje rozhodnutie oprel o právny záver, že notárska zápisnica ako exekučný titul nezodpovedá požiadavkám § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku a dohoda o plnomocenstve uzatvorená medzi povinnou a Mgr. Tomášom Kušnírom podľa § 31Občianskeho zákonníka je absolútne neplatná pre nedostatok písomnej formy, rozpor so zákonom a rozpor medzi záujmami povinnej a jej zástupcu (§ 22 ods. 2, § 39 a § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka), rovnako ako aj uznanie dlhu a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktoré následne zástupca urobil v jej mene, sú absolútne neplatné právne úkony.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na základe odvolania oprávnenej uznesením zo 7. augusta 2012 sp.zn. 13 CoE 80/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219

ods. 1 a 2 O.s.p. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že súčasťou zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená ako tzv. formulárová zmluva, bolo splnomocnenie udelené povinnou advokátovi Mgr. Tomášovi Kušnírovi. Keďže v čase uzatvorenia tejto zmluvy neexistoval žiadny právny dôvod, na základe ktorého by oprávnená mala trvať na udelení plnomocenstva ňou vopred určenému zástupcovi, považoval odvolací súd túto časť zmluvy o úvere za neprijateľnú podmienku, neplatnú v zmysle § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka. Keďže povinná platne nesplnomocnila Mgr. Tomáša Kušníra svojím zastupovaním, notárska zápisnica nebola riadnym exekučným titulom. Odvolací súd uzavrel, že udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nepredstavuje prekážku k tomu, aby exekučný súd kedykoľvek v priebehu exekúcie zisťoval, či trvajú podmienky exekúcie a ak zistí, že tomu tak nie je, aby exekúciu zastavil aj bez návrhu podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla oprávnená dovolaním, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. a/ O.s.p.), lebo nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“, 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. d/ O.s.p.), lebo formálna a materiálna vykonateľnosť už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, 3. oprávnenej odhali možnosť konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že s ňou „nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch“, nezohľadnili jej námietky, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke (IV. ÚS 206/08)“; súdy nevytyčili pojednávanie, hoci tak boli povinné urobiť (§ 57 ods. 5 Exekučného poriadku), 4. v súdnom konaní nerešpektovali procesný návrh oprávnenej na to, aby sa konanie prerušilo podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, 5. porušili ustanovenie § 237 písm. g/ O.s.p., súd bol nesprávne obsadený, dovolateľka poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 206/08, v zmysle ktorého zákonným sudcom vo veci začatej pred vnútroštátnym súdom nie je len sudca určený rozvrhom práce, ale komunitárny sudca, lebo jeho povinnosť rozhodnúť o otázkach interpretácie komunitárneho práva je súčasne aj jeho oprávnením; ak sa v spore v konaní pred vnútroštátnym súdom nepodieľal svojím výkladom práva spoločenstva komunitárny sudca, hoci tento výklad bol nevyhnutný na rozhodnutie vo veci samej, potom vnútroštátny súd bol v tejto časti konania pred ním nesprávne obsadený, 6. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie; 7. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) spočívajúcim na nesprávnej aplikácii a interpretácii § 44 ods. 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež Smernice Rady 93/13/EHS (z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a dovolací súd aby Súdnemu dvoru Európskej únie(d ďalej len „Súdny dvor“) predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu oprávnenou osobou, riadne zastúpenou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku

ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).

Dovolací súd dospel k záveru, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou uvedenou v § 237 písm. b/ O.s.p. a rovnakou vadou je zaťažené aj konanie a rozhodnutie okresného súdu v tejto veci.

Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 ods. 1 O.s.p.). Spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou alebo vyhlásením osoby za mŕtvu (§ 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa ustanovenia § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci.

Uvedené zákonné ustanovenie ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť si všímať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity účastníka, t.j. spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi konania priznáva, resp. ukladá (§ 19 O.s.p.). Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením (prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé) a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 Občianskeho zákonníka).

Z obsahu spisu vyplýva, že povinná zomrela dňa XX. apríla XXXX, t.j. pred rozhodnutím Okresného súdu Zvolen z 12. januára 2011 č.k. 11Er 1666/2004-15 a pred rozhodnutím odvolacieho súdu zo 7. augusta 2012 sp.zn. 13 CoE 80/2012. Teda v čase rozhodovania okresného súdu a odvolacieho súdu povinná už nemala spôsobilosť byť účastníkom konania. Ak okresný a krajský súd napriek tejto skutočnosti rozhodli, zaťažili konanie vadou v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p. (ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania) a ich rozhodnutia sú z tohto dôvodu zmätočné a nesprávne.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenia Okresného súdu Zvolen z 12.januára 2011 č.k.11Er 1666/2004-15 a Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. augusta 2012 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Zvolen na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2, 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.